

Nielsen), der i Gaar henstillede, om man ikke kunde udlaanе dem til 3 pCt. Det forekommer mig, at naar man vil gøre noget over for disse smaa Hedebyrker, der sikkert gøre et godt nationalt Arbejde, idet de bygge paa det, som bliver Fremtidens Land, saa kunde man gerne udlaanе disse Penge til 3 pCt. Det bliver dog kun et ringe Tilskud fra Statens Side, det, som paa den Maade tabes. Endvidere maa jeg tillade mig at spørge saa vel det ærede Finansudvalg som den højtærede Indenrigsminister, hvorledes man vil stille sig til de Penge, der alt ere udlaanте? Jeg hørte ikke, at den højtærede Minister udtalte, om man vilde sørge for, at der skete en Konvertering af disse Penge, som ere udlaanте indtil Dato, og af hvilke der altsaa svares højere Rente. Jeg vil henstille baade til Finansudvalget og den højtærede Minister at tage denne Sag under velvillig Overvejelse og se, om man ikke kunde faa disse Penge konverterede for dem, saa at de, som have Laan af disse af Statskassen bevilgede Midler, ude i Kommunerne kunde faa det tilstrækkelige Udbytte deraf. Der er en anden Side af Sagen, som ogsaa fortjener Paaskønnelse, og det er den, at efter den højtærede Ministers Udtalelser skal der ved de 5 pCt. i aarligt Afdrag forstaas, at deri er baade Rente og Afdrag indbefattet, og desuden skulle jo disse Penge være afdragsfri i de 5 første Aar. Her synes jeg ogsaa, der er Grund til at takke den højtærede Indenrigsminister for hans Stilling til Sagen. Det giver Haab om, at den højtærede Indenrigsminister har Forstaelsen af, at det gælder om at komme disse Smaaafolk til Hjælp. Det er selvfølgelig ogsaa rigtigt, naar man tager Mosebyrkerne med og sætter dem ind ved Siden af Hedebyrkerne. Men paa den anden Side maa jeg i Tilslutning til det ærede Medlem fra Herning (K. Nielsen) fastholde, at jeg tror, det vilde være grumme uheldigt, om man vilde have, at Hedejelskabets Ledelse ikke alene skulde anbefale disse Laan men ogsaa give Besledning med Hensyn til Dyrningen. Jeg tror i det hele taget, at det vilde være urigtigt, om Sogneraadene ikke der skulde beholde den fri Stilling, de have over for disse Laan, idet de staa som Garanter for Laanene, og altsaa ikke uden videre kunne gaa til at acceptere disse Indstillinger fra Hedejelskabet. Den Gerning, Hedejelskabet har gjort i det danske Folk, ligger ikke paa disse Felter. Vel har det hjulpet til, at der paa disse smaa Nybyggerjendomme er gjort en god Gerning baade med Hensyn til Opdyrkning og Beplantning, men naar der er Tale om Kommunernes

Garanti, vilde det være urigtigt at sige, at Kommunerne skulde acceptere disse Indstillinger fra Hedejelskabet. Jeg vil altsaa slutte med at anbefale den højtærede Indenrigsminister og det ærede Finansudvalg at stille sig saa velvillig over for disse Laan, at man satte Renten til 3 pCt. og gik ind paa en Konvertering af de Laan, som allerede ere optagne ude omkring i disse smaa Nybyggerhjem, paa saa billig en Maade som mulig, og helst uden at disse smaa Nybyggere havde nogen Udgift deraf. Med disse saa Bemærkninger skal jeg henstille denne Sag til Finansudvalgets og den højtærede Indenrigsministers velvillige Overvejelse.

Nørhave: Ved 1ste Behandling tillod jeg mig at henlede det høje Tings Opmærksomhed paa den formentlig uheldige Lønningsmaade for Plantørerne ved Klitplantagerne i de vestjyske Amter. Jeg ser nu i Betænkningen Nr. 59, at der er indfendtet Oplysninger angaaende Lønningerne til to Plantører, som ere ansatte ved Nyminde og Oksby Plantager. Saa vidt jeg kan skønne, ere Lønningsforholdene der blevne ordnede paa samme Maade som tidligere, idet de vedkommende ville erholde en Løn af 1,000 Kr., og desuden ville de faa Lov til at gøre en Del Arbejde med deres Trækraft ude i Plantagerne. Det synes mig en uheldig Maade at lønne dem paa. Disse Plantører skulle jo have Opsynt med Arbejdet og lede Arbejdet, og de have en Del Indflydelse paa, hvad Arbejde der skal udføres. Skulle de altsaa staa som kontrollerende og se efter, er dette efter min Mening en meget uheldig Lønningsmaade, idet de jo ikke ret vel kunne føre Kontrol med, hvad de selv udrette. I enkelte Tilfælde, naar der f. Eks. skal anlægges Vej i Plantagerne, kan dette uheldige Forhold gøre sig gældende. Det kan hændе, at der slet ikke for Tiden er Brug for disse Veje, men Plantørerne finde ved saadant Arbejde Anvendelse for deres Trækraft og fore saa i Aarets Løb Vejmateriel omkring med deres Stude paa disse Veje. Der er Folk deroppe, som ere kendte med Forholdene ved enkelte af disse Plantager, og som have udtalt sig om det sørgelige i, at dette Arbejde udføres paa den Maade. Maaſte er det en fejl Betragtning, men disse Folk udtale sig i alt Fald ikke saaledes af Misundelse. Det er hæderlige, dygtige og forstandige Folk, som heller ikke vilde søge at komme i Betragtning, hvis Arbejdet blev udbudt ved Licitation. Det er blevet udtalt, at en Mand med en Trillebør kunde udrette det samme Arbejde som det, Plantørerne nu anvende deres